

10 Klúčových pojmov Slováci a revolučný rok 1848/49

1. **Jar národov** – Obdobie revolúcií v rokoch 1848/49, ktoré zachvátilo takmer celú Európu s cieľom získať občianske a národné práva.
2. **Zrušenie poddanstva** – Jeden z hlavných výdobytkov revolúcie, ktorý roľníkov oslobodil od závislosti na zemepánoch, hoci v Uhorsku sa nevzťahoval na všetkých.
3. **Žiadosti slovenského národa** – Prvý ucelený politický program Slovákov vyhlásený 11. mája 1848 v Liptovskom Sv. Mikuláši, žiadajúci národnú rovnoprávnosť a vlastný snem.
4. **Slovanský zjazd** – Stretnutie zástupcov slovanských národov v júni 1848 v Prahe, kde sa mal dohodnúť spoločný postup Slovanov za národné práva.
5. **Slovenská národná rada (SNR)** – Prvý nezávislý politický orgán Slovákov, založený v septembri 1848 vo Viedni, ktorý riadil dobrovoľnícke výpravy.
6. **Dobrovoľnícke výpravy** – Vojenské ťaženia slovenských dobrovoľníkov (jesenná, zimná, letná) bojujúcich po boku Viedne proti maďarskej revolúcii.
7. **Lajos Kossuth** – Vodca maďarskej revolúcie a minister financií, ktorý presadzoval nezávislosť Uhorska, no odmietal národné práva pre Slovákov.
8. **Bitka pri Világosi** – Rozhodujúca bitka v auguste 1849, kde spojené rakúske a ruské vojská definitívne porazili maďarských revolucionárov.
9. **František Jozef I.** – Rakúsky cisár, ktorý nastúpil na trón v decembri 1848 počas revolúcie a po jej porážke nastolil prísny režim.
10. **Zatykač** – Úradný príkaz na zatknutie Štúra, Hurbana a Hodžu vydaný uhorskou vládou po vyhlásení Žiadostí slovenského národa.